

Staatssecretaris Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**

Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Familie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij voortgangsbrief Internationale
Kinderontvoering

Datum

27 november 2024

Onze referentie

5966407

Bijlage(n)

3

Bijlage(n)

1. Voortgangsbrief Internationale Kinderontvoering
2. Overzicht inspanningen Internationale Kinderontvoering 2023 (bijlage bij de TK-brief)
3. Factsheet Internationale Kinderontvoering (achtergrondinformatie bij deze beslisnota)

1. Aanleiding

Tijdens het Commissiedebat Personen- en Familierecht op 4 april 2024 is door uw voorganger toegezegd de Tweede Kamer te informeren over verschillende onderwerpen op het terrein van internationale kinderontvoering:

- Te onderzoeken of het mogelijk is de Kamer een geanonimiseerd overzicht te verstrekken van inspanningen inzake internationale kinderontvoeringen;
- Na te gaan hoeveel aangiftes tegen kinderontvoering worden onderzocht en vervolgd, en in hoeveel gevallen daarvan een straf ten uitvoer wordt gelegd;
- De wenselijkheid na te gaan van het strafbaar stellen van de voorbereidingen van kinderontvoering waarbij het kinderen van 12 jaar en ouder betreft.

Bijgaand treft u ter ondertekening de concept Kamerbrief, die voor het Kerstreces dient te worden verzonden aan de Tweede Kamer.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgevoegde Kamerbrief.

3. Kernpunten

De brief bevat de volgende kernpunten:

- De inspanningen die door de Centrale autoriteit Internationale Kinderontvoering (Ca IKO), Centrum voor Internationale Kinderontvoering (Centrum IKO) en Buitenlandse Zaken (BZ) zijn geleverd in 2023 via een bijgevoegd overzicht.
- De gegevens over het aantal aangiftes, vervolging en ten uitvoer leggen van straffen bij internationale kinderontvoering waar de Tweede Kamer om had gevraagd, worden door de betreffende organisaties niet separaat geregistreerd en zijn om die reden niet beschikbaar.

- Voorbereidingshandelingen van ontvoering bij kinderen boven de 12 jaar worden niet strafbaar gesteld.
- Informatie over de ontwikkelingen en eerste resultaten van het Schengeninformatiesysteem ten aanzien van internationale kinderontvoering.
- Een update over de ontwikkelingen rondom (de digitalisering van) het formulier Reizen met Minderjarigen.
- De stand van zaken ten aanzien van het instellen van de bijzondere leerstoel Internationale Kinderontvoering.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Familie

Datum
27 november 2024

Onze referentie
5966407

De brief is ambtelijk afgestemd met medewerkers van de Ca IKA en het team Ketenregie van het ministerie van Justitie en Veiligheid, BZ, het Centrum IKO, het Openbaar Ministerie (OM), de Raad voor de Rechtspraak en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK).

4. Toelichting

Dit is de eerste brief die u als verantwoordelijk bewindspersoon voor internationale kinderontvoering hierover naar de Kamer stuurt. Om u te voorzien van meer achtergrondinformatie is in de bijlage een factsheet internationale kinderontvoering opgenomen. Daarnaast wordt hieronder ingegaan op een aantal toezeggingen en ontwikkelingen op het gebied van internationale kinderontvoering.

Overzicht inspanningen internationale kinderontvoering

Om internationale kinderontvoering tegen te gaan zijn er verschillende organisaties actief. Zij werken op een constructieve en intensieve manier samen. Echter, hebben zij elk ook een eigenstandige rol. Zo geeft de Ca IKA uitvoering aan het Haags Kinderontvoeringsverdrag en komt BZ in beeld bij niet-verdragslanden of wanneer de CA IKA een beroep doet op BZ. Het Centrum IKO werkt als expertisecentrum voornamelijk aan preventie via voorlichting aan ouders en partners in de keten en wordt hiervoor gesubsidieerd door JenV. De Kamer heeft verzocht om een geanonimiseerd overzicht over de verschillende inspanningen die geleverd worden door elk van deze partijen, mede vanwege het feit dat cijfers van organisaties niet identiek zijn.

Dit wordt weergegeven in een overzicht met daarin de inspanningen die alle partijen in 2023 hebben geleverd. Ook wordt hierin duidelijk hoe de organisaties zich tot elkaar verhouden en waarom cijfers van elkaar verschillen. De rol van elk van de organisaties verschilt: een ouder kan melding doen van een internationale kinderontvoering bij het Centrum IKO, maar zich niet wenden tot de Ca IKA of BZ en omgekeerd, bijvoorbeeld wanneer de ouder ervoor kiest rechtstreeks met een advocaat te gaan procederen. Daarnaast mogen de organisaties cijfers van individuele zaken niet met elkaar delen vanwege privacy regels, tenzij ouders hier akkoord voor geven. Om deze reden kan niet worden geconstateerd hoeveel 'unieke' kinderontvoeringszaken zijn voorkomen en/of hebben plaatsgevonden.

Vervolgging internationale kinderontvoering

Er is toegezegd aan de Kamer om gegevens te achterhalen over het aantal onderzochte en vervolgte aangiftes tegen kinderontvoering, en in hoeveel gevallen daarvan een straf ten uitvoer wordt gelegd. Het blijkt in de praktijk nu niet mogelijk. Overleg met de betrokkenen leert dat er op dit moment geen separate registraties plaatsvinden van het aantal vervolgingen op basis van artikel

279 van het Wetboek van Strafrecht waarin de strafbaarstelling van internationale kinderontvoering is geregeld. Het OM geeft aan dat om wel te kunnen differentiëren bij de registratie van artikel 279 van het Wetboek van Strafrecht technische aanpassingen nodig zijn in het registratiesysteem. Mocht deze mogelijkheid worden ingebouwd zou dat echter ook leiden tot een toename van de registratielast voor medewerkers. De Raad voor de Rechtspraak geeft daarnaast nog aan geen grondslag te hebben om de persoonsgegevens uit de civiele kinderontvoeringszaak te matchen met de registratie van strafzaken. Overigens geven verschillende partners aan dat vervolging bij internationale kinderontvoering niet een geschikt instrument is. Veelal zijn het relationele problemen die aan een kinderontvoering ten grondslag liggen. Het instellen van vervolging leidt dan tot escalatie. In de TK-brief onderstreept u dit en geeft u aan dat het belang van het kind hiermee niet is gediend.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Familie

Datum
27 november 2024

Onze referentie
5966407

(Digitalisering) toestemmingsformulier Reizen met Minderjarigen

Wanneer een kind op reis gaat zonder een (of twee) van de gezagsdragers dient er toestemming gegeven te worden voor een reis. Dit wordt gedaan met gebruik van het toestemmingsformulier Reizen met Minderjarigen. De Koninklijke Marechaussee (KMar) controleert de aanwezigheid van het formulier (en eventueel aanvullende benodigde formulieren).

Vorig jaar is een nieuwe versie van het toestemmingsformulier voor reizen met minderjarigen gepubliceerd en breder onder de aandacht gebracht. Dit heeft onder andere geleid tot een forse groei van het aantal vragen bij het Centrum IKO.

Om het gebruiksgemak van het formulier voor zowel de professionele gebruikers als de ouders/gezagsdragers te verhogen wordt er gewerkt aan een digitale versie via DigiD. Dit zorgt eveneens voor een verbetering van de fraudebestendigheid en maakt de controle door de KMar eenvoudiger.

Het streven is om dit digitale toestemmingsformulier eind 2025 te kunnen invoeren conform toezegging aan de Tweede Kamer

4.1. Politieke context

Internationale kinderontvoering heeft veel belangstelling van de Tweede Kamer. Bij commissiedebatten personen- en familierecht komt het onderwerp steevast aan bod en ook worden er met regelmaat Kamervragen gesteld over het onderwerp.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.